

למי מאיר אור החנוכיה?

בית בחנוכה

שאלה על החיילים הנמצאים בחזית לעניין נרות חנוכה...
ואמרתי, שאלו הנמצאים באוהל מקורה... יכולים להדליק,
אבל אלו הנמצאים בשוחות בלא קרוי... אינם בגדר בית
כלל ואין להדליק שם.

א הרב פרנק, מקראי קודש, חנוכה, י"ח, הערה 3

הרואה נר של חנוכה צריך לברך – כשאר
מצוות, כגון אלולב וסוכה, לא תקינו
לכרך לרואה, אלא גבי נר חנוכה משום
חביבות הנס, וגם משום שיש כמה בני
אדם שאין להם בתים ואין בידם לקיים
המצווה...

ב תוספות, סוכה מו:

נרות חנוכה הם זכר למנורת בית המקדש, ופעלו אז הכהנים הקדושים להעלות את כל ישראל למדרגת
כהנים, שתהיה גם המנורה שבפתח כל בית בישראל בכל מקום שהוא כמנורת בית המקדש, וכל אחד
מישראל העומד ומדליק את הנרות, הרי הוא ככהן המדליק את נרות הקודש בבית המקדש.

ג הרב חרל"פ (מועדי הראי"ה, עמ' קסו)

תנו רבנן: נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ.

ובשעת הסכנה – מניחו על שולחנו ודיו.

ד שבת כא:

ה גמרא שם

בעתים נורמליות, הננו מרגישים בקרבנו אומץ של הכרזה פומבית: ידעו כל באי עולם המתהלכים בארצות החיים, כי
אור עולם לנו, ומאתנו קרניים להנהיר בהם... ומצוות נר חנוכה, הסמל הקדוש הזה, היא להניחה על פתח ביתו
מבחוץ...
אמנם, בשעת הסכנה, בזמן שרוחות רעות מנשבות בעולם, שנראה פראית על ישראל ועל גזעו המקדש... אז יפנה
ישראל אל ביתו ואל שולחנו, אל קנייני תרבותו הפנימיים... והנר הזה, סמל נצחוננו מניחו על שולחנו, להאיר על
ידו את אורח חייו והארת נשמתו...

ו הרב קוק, מאמרי הראי"ה, א' 150

מצוות חנוכה נר איש וביתו: וקשה, מה נשתנה מכל המצוות,
ומה עניין המצוות להבית? ... ויש לומר, כי בהתאסף כל כוחות
האדם ובני ביתו השייכין אליו, יוכל לקיים המצוות בשלימות
יותר...

ז שפת אמת, חנוכה, תרל"ד

המלחמה: תפילת יהודה המכבי (מכבים א', פרק ד):

ויתפלל אל ה' ויאמר: ברוך ה' אלקי ישראל הגואלנו מיד צר. הסגרת את הענק ביד דוד עבדך. הסגרת את חיל הגויים ביד יהונתן בן שאול ונושא כליו. הסגר גם עתה את המחנה הזה ביד עמך ישראל ויבושו ויכלמו ברוב כוחם. תן מורך בלבבם ותפל עליהם אימתה ופחד ושבדם ואבדם. הפילם בחרב אוהביך ויודעי שמך ונזמר לך שירי תהילתך.

פורים:

אסתר ט, ג:

וְכָל שְׂרֵי הַמְּדִינֹת וְהָאֲחַשְׁדָּרְפָּנִים וְהַפְּחוֹת וְעֹשֵׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מְנַשְׂאִים אֶת הַיְּהוּדִים כִּי נָפַל פָּחַד מִרְדְּכָי עֲלֵיהֶם.

שבת כב:

מתיב רב ששת: (ויקרא כ"ד) מחוץ לפרוכת העדת יערך, וכי לאורה הוא צריך והלא כל ארבעים שנה שהלכו בני ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורו; אלא עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל. מאי עדות? אמר רב: זו נר מערבי, שנותן בה שמן כמדת חברותיה, וממנה היה מדליק ובה היה מסיים.

דברי הימים ב', ז:

(א) ובכלות שלמה להתפלל והאש ירדה מהשמים ותאכל העלה והזבחים וכבוד ה' מלא את הבית:
(ב) ולא יכלו הכהנים לבוא אל בית ה' כי מלא כבוד ה' את בית ה':
(ג) וכל בני ישראל ראים ברתת האש וכבוד ה' על הבית ויכרעו אפים ארצה על הרצפה וישתחוו והודות ליקנן כי טוב כי לעולם חסדו:

מגילת תענית בתרא:

בשמונה עשר בו [באב] כבה נר מערבי בימי אחז.

רש"י שבת כב:

...והכי תנן (תמיד לג, א): נכנס ומצא נרות מזרחים דולקות - מדשן המזרחי ומניח את המערבי דולק, שממנו מדליק את המנורה בין הערבים, מצאו שכבה, כגון משמת שמעון הצדיק - מדליק ממזבח העולה...

יונים נקבצו עלי איו בימי חשמנים. ופרצו חומות מגדלי וטמאו כל השמנים. ומנותר קנקנים נעשה גם

לשושנים. בני בינה ימי שמונה קבעו שיר ורנגים:

חשוף זרוע קדשך וקרב קז הישועה. נקם נקמת דם עבדיך מאמה הרשעה. כי ארכה לנו השעה. ואין

קז לימי הרעה. דחה אדמון בצל צלמון הקם לנו רועה שבעה: